

NORGES HØYESTERETT

Den 16. mai 2007 avsa Høyesterett dom i

HR-2007-00888-A, (sak nr. 2007/257), straffesak, anke,

A (advokat John Christian Elden)

mot

Den offentlige påtalemyndighet (førstestatsadvokat Jørn Sigurd Maurud)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Stabel:** Saken gjelder straffutmåling for innføring av ca. 9,6 kilo amfetamin. Det er særlig spørsmål om betydningen av en finsk straffedom for narkotikaforbrytelser som er avsagt etter det forholdet denne saken gjelder ble begått, og betydningen av langt tidsforløp frem til endelig pådømmelse.
- (2) A er i lagmannsretten dømt for å ha innført ca. 9,6 kilo amfetamin fra Estland til Norge fredag den 23. november 2001. Saken har en noe spesiell forhistorie. A, som er finsk statsborger og bosatt i Estland, ble etterlyst i januar 2003. Han ble pågrepet og varetektsfengslet i juni 2003. Ved Oslo tingretts dom 10. oktober 2003 ble han dømt til fengsel i åtte år. Han anket til Borgarting lagmannsrett over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet, men anken førte ikke frem. Ved lagmannsrettens dom 30. januar 2004 ble han dømt til samme straff som i tingretten. Dommene ble senere opphevet ved Høyesteretts kjennelse 3. juni 2004, inntatt i Rt. 2004 side 897. Høyesterett fant at det var en saksbehandlingsfeil at begge retter hadde tillatt opplesning av politiforklaring fra den medtiltalte, B, som ikke møtte under forhandlingene. Umiddelbart etter Høyesteretts kjennelse ble A overført til Finland, der han var etterlyst for andre forhold, og satt i varetekt der.
- (3) Forholdene han var siktet for i Finland, gjaldt formidling av til sammen 6,5 kilo amfetamin, foretatt ved fire forskjellige anledninger i perioden desember 2001 til mai 2003. Ved Jyväskylä tingsratts dom 28. juli 2004 ble A dømt til fengsel i åtte år. Straffen ble opprettholdt ved Vasa hovratts dom 3. juni 2005. A har siden dette sonet denne dommen i Finland.

- (4) I april 2006 ble B pågrepet, og A ble utlevert til Norge for fremme av ny sak. Oslo tingrett avsa 26. september 2006 dom som for A hadde slik domsslutning:

”A, født 00.00.54, dømmes for overtredelse av straffeloven § 162, 1. ledd, jfr. 3. ledd, jfr. 5. ledd, til fengsel i 4 – fire – år. Varetekt kommer til fradrag med 398 – trehundreogtrettiåtte – dager.”

- (5) A anket til lagmannsretten over bevisvurderingen under skyldspørsmålet, subsidiært over straffutmålingen, og påtalemyndigheten anket over straffutmålingen. Ankene ble henvist, og Borgarting lagmannsrett avsa 12. januar 2007 dom med slik domsslutning:

”A, født 00.0.1954, dømmes for overtredelse av straffeloven § 162 tredje ledd, jf første ledd, jf femte ledd, til en straff av fengsel i 6 – seks – år.”

Til fradrag i straffen går 408 – firehundreogåtte – dager for utholdt varetektsfengsel.”

- (6) Lagmannsrettens dom var avsagt under dissens, idet to lagdommere mente straffen burde settes til fengsel i fem år.
- (7) A har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken gjelder straffutmålingen. Han har særlig gjort gjeldende at lagmannsretten ikke har tatt tilstrekkelig hensyn til dommen fra Finland, slik at den samlede straff er blitt for streng, jf. prinsippet i straffeloven § 64. Han har videre pekt på den lange saksbehandlingstiden frem til endelig dom, som han ikke kan bebreides for, og som må avspeiles i straffutmålingen.
- (8) *Jeg er kommet til at anken bør tas til følge ved at straffen settes noe ned.*
- (9) A er en 53 år gammel mann med flere domfellelser bak seg i ulike nordiske land, første gang i Sverige i 1979, blant annet for ran. Han er dømt for grove narkotikaforbrytelser til fengsel i fire år og seks måneder i Norge i 1982 og til fengsel i fire år og seks måneder i Finland i 1994. I tillegg kommer dommen i Vasa hovrätt for grove narkotikaforbrytelser fra juni 2005. Det skal nå utmåles straff for grov narkotikaforbrytelse i form av befatning med innførsel til Norge av ca. 9,6 kilo amfetamin i november 2001.
- (10) Forholdet ble oppdaget ved en politiaksjon mot en estisk personbil ført til Norge av en estisk statsborger. Det ble funnet ca. 9,6 kilo amfetamin i et hulrom i bensintanken. Amfetaminen er senere analysert til å ha en styrkegrad på ca. 30 prosent. Lagmannsretten la til grunn at B var mottakeren av stoffet, og at han igjen handlet på oppdrag fra A. Meningen var at B skulle oppbevare partiet til A selv kom til Norge. A var på dette tidspunkt på vei til Norge i bil, men avbrøt reisen da han ble klar over at flere av de impliserte var pågrepet. Lagmannsretten fant at både B og A hadde sentrale roller i saken.
- (11) Straffenivået for befatning med 9,6 kilo amfetamin av vanlig styrkegrad og med den sentrale rolle A har hatt, vil ut fra høyesterettspraksis som et utgangspunkt være mellom syv og åtte år. Hensett til de tidligere domfellelsene, som ikke har avholdt A fra å begå ny kriminalitet, antar jeg at fengsel i åtte år ville være et riktig utgangspunkt.
- (12) Det må imidlertid tas hensyn til den finske dommen på åtte års fengsel fra juni 2005. De forhold A der ble dømt for var, som jeg har vært inne på, begått i perioden mellom desember 2001 og mai 2003. Straffeloven § 64 jf. § 62 om etterskuddsdom gjelder ikke

direkte når den senere dommen er avsagt i utlandet. I høyesterettspraksis er det likevel lagt til grunn at prinsippet i atskillig utstrekning bør få analogisk anvendelse. Således bør det, der strafferammene og straffutmålingsprinsippene i de to landene er omtrent like, unngås at den samlede straff blir strengere enn hva den ville blitt ved en felles pådømmelse. Jeg viser til Rt. 1973 side 1444 og Rt. 1979 side 1263.

- (13) Forholdene i vår sak ligger ikke an til at prinsippet kan anvendes fullt ut. I den grad det finske straffenivået for grove narkotikaforbrytelser er noe strengere enn det norske, bør dette ikke influere på den norske dommen. I Rt. 2001 side 663, der den tidligere dommen var avsagt i Danmark, ble det vist til at forholdet i Norge var å betrakte som et siste ledd i en fortsatt forbrytelse. I vår sak er det ikke noen slik sammenheng i forholdene, ut over at det i begge tilfeller dreier seg om grov narkotikakriminalitet. Jeg er likevel kommet til at prinsippet i straffeloven § 64 bør gi noe større utslag ved straffutmålingen enn det lagmannsretten har gjort.
- (14) Saksbehandlingstiden er blitt lang. Forsinkelsen skyldes i det vesentlige at lagmannsrettens første dom ble opphevet på grunn av saksbehandlingsfeil. Dernest tok det tid å få pågrepet og innkalt den medtiltalte B, som var det sentrale vitnet. Det var hans politiforklaring som ble lest opp under første gangs behandling av saken, og som førte til at dommen ble opphevet. Slik forholdene lå an, kan man vanskelig tenke seg saken endelig iredteført noe særlig tidligere enn hva som faktisk har skjedd. Intet av dette kan bebreides A. Forsinkelsen har imidlertid hatt begrenset betydning for A, som hele tiden siden opphevelsen i Høyesterett har sittet fengslet i varetekt, og senere sonet, den finske dommen. På grunn av sin uklare status har han imidlertid hatt noe strengere soningsforhold, og usikkerheten om saken må ha vært en belastning for ham. En viss reduksjon i straffen bør det derfor gis også for dette.
- (15) Alle forhold tatt i betraktning, finner jeg at straffen bør settes til fengsel i fire år og seks måneder.
- (16) Det er opplyst at varetektsfradraget er på 413 dager.
- (17) Jeg stemmer for denne

D O M :

I lagmannsrettens dom gjøres den endring at straffen settes til fengsel i 4 – fire – år og 6 – seks – måneder med fradrag av 413 – firehundreogtrenten – dager for varetektsfengsel.

- (18) Kst. dommer **Zimmer:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
- (19) Dommer **Endresen:** Likeså.
- (20) Dommer **Skoghøy:** Likeså.
- (21) Dommer **Tjomsland:** Likeså.

(22) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

I lagmannsrettens dom gjøres den endring at straffen settes til fengsel i 4 – fire – år og 6 – seks – måneder med fradrag av 413 – firehundreogtrenten – dager for varetektsfengsel.

Riktig utskrift bekreftes: